Šiaulių ilgalaikio gydymo ir geriatrijos centras keičia požiūrį į slaugą

Tik įžengus pro VšĮ Šiaulių ilgalaikio gydymo ir geriatrijos centro duris, kur gydomi bei slaugomi sunkūs pacientai, akivaizdu, jog paskutiniuoju metu įstaiga neatpažįstamai pasikeitė. Kaip prisipažįsta kalbinti pacientai, po remonto atsinaujinęs centras - it geriausia sanatorija, teikianti aukščiausios kokybės paslaugas, o jame dirbantis personalas – išskirtinis: paslaugūs ir darbui atsidavę kompetentingi specialistai.

Deimantė Zailskaitė

„Gerai pažįstu šios įstaigos darbuotojus, pacientus, žinau, ko jiems reikia ir kokie yra paciento artimųjų poreikiai, ko jie tikisi iš mūsų įstaigos. Esame numatę plėsti paslaugų spektrą. Norime pradėti teikti dienos stacionaro, ambulatorinę paliatyviąją pagalbą, nes iš tikro yra daug žmonių, sergančių sunkiomis ligomis“, - sako VšĮ Šiaulių ilgalaikio gydymo ir geriatrijos centro direktorė Inga Tamosinaitė.

„Darbas man patinka. Kartais būna sunkių akimirkų, kai tenka daug stengtis siekiant gero rezultato. Bet kai pacientą pastatai ant kojų, rūpestis ir pastangos atsiperka“, - sako gydytojas anesteziologas – reanimatologas Kęstutis Lanauskas, į kurio rankas patenka ypač sunkiai sergantys pacientai iš ligoninių reanimacijos ir intensyviosios terapijos skyrių, kuriems reikalinga dirbtinė plaučių ventiliacija.

Gražiose ir šviesiose palatose pacientams nepalyginamai maloniau gulėti, visos lovos yra elektrinės, funkcinės, įrengta moderni pakėlimo technika

„Mano mamai Onai Andrijauskienei yra šimtas penkeri metai. Jos priežiūra esu labai patenkinta. Slaugytojos tikrai gerai atlieka procedūras, prižiūri ir pamaitina, gydytojas visada apžiūri, konsultuoja. Maistas pritaikytas kiekvienam ligoniui individualiai. Mano mama daug kartų yra gulėjusi šioje įstaigoje, bet remontu tuomet net nekvepėjo. Dabar įstaiga neatpažįstamai pasikeitusi“, - teigiamais pokyčiais džiaugiasi kiekvieną dieną mamą lankanti 81 metų Teresė Urbietienė.

Ne slaugos namai

VšĮ Šiaulių ilgalaikio gydymo ir geriatrijos centras teikia pirminio lygio stacionarines ilgalaikio gydymo bei paliatyviosios pagalbos paslaugas. Trijuose ilgalaikio gydymo skyriuose (netrukus duris atvers ir ketvirtasis) vienu metu gali būti gydoma daugiau nei du šimtai pacientų.

„Norime, kad pasikeistų visuomenės požiūris į slaugos įstaigas Lietuvoje. Mes nesame slaugos namai. Šiaulių ilgalaikio gydymo ir geriatrijos centras yra gydymo įstaiga, teikianti palaikomojo gydymo ir slaugos bei paliatyviosios pagalbos paslaugas.

Dažniausiai pas mus gydomi onkologinėmis, nervų sistemos, širdies ir kraujagyslių bei kitomis ligomis sergantys pacientai, taip pat patyrusieji traumas. Esant reikalui sunkiai sergantiems ligoniams taikoma dirbtinė plaučių ventiliacija, monitoravimo įranga stebimos visos paciento gyvybinės funkcijos.

Daliai pacientų, pavyzdžiui, patyrusiems insultą ar po traumų, ne taikoma reabilitacija, bet, padedant mūsų kompetentingiems specialistams, jie po truputį stojasi ant kojų ir iš mūsų centro netgi važiuoja į reabilitacijos įstaigas“, - rezultatais džiaugiasi VšĮ Šiaulių ilgalaikio gydymo ir geriatrijos centro direktorė Inga Tamosinaitė. Centre dirbantys gydytojai, bendrosios praktikos slaugytojai, slaugytojų padėjėjai, pagalbiniai slaugos darbuotojai, socialiniai darbuotojai, fizinės medicinos ir reabilitacijos specialistai teikia paslaugas individualiai, atsižvelgdami į kiekvieno paciento ligos pobūdį ar būklę. Centre besigydantiems pacientams, be medikamentinio gydymo, skiriamos ir fizinės medicinos bei reabilitacijos procedūros.

L.S. SKAIČIUS

236

- tiek lovų yra Šiaulių ilgalaikio gydymo ir geriatrijos centre.

„Sulaukiame daugybės skambučių, kada bus laisva vieta mūsų centre ir kaip pas mus patekti. Pacientai gali kreiptis, turėdami šeimos gydytojo arba stacionarios gydymo įstaigos gydytojo siuntimą pagal palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugų teikimo reikalavimų apraše nurodytas indikacijas.

Bandome reguliuoti pacientų eilių srautus, vertindami jų sveikatos būklę, ar žmogui tikrai yra reikalinga stacionari pagalba. Pacientui per metus yra skiriama šimtas dvidešimt dienų, bet, pagerėjus būklei, ir matant, kad jis gali gydytis ambulatoriškai, siūlome važiuoti į namus, o sveikatai pablogėjus, vėl pas mus sugrįžti“, - pasakoja direktorė.

Dar vienas didžiulis Šiaulių ilgalaikio gydymo ir geriatrijos centro privalumas tas, kad čia dirba nepaprastai pasišventęs personalas - daugiau nei šimtas trisdešimt darbuotojų.

„Darbuotojams siūlome didesnį atlyginimą negu kitose Šiaulių gydymo įstaigose. Tikiuosi, kad per šiuos metus pavyks dar šiek tiek juos padidinti bendrosios praktikos slaugytojams ir jų padėjėjams.

Mūsų įstaigoje niekas negauna minimalaus atlyginimo, netgi valytojai. Personalui vasarą organizuojame vienos dienos išvykas į Palangą. Pernai darbuotojams pirkome sporto klubo abonementus. Planuojame įdarbinti psichologą, kuris teiktų paslaugas ne tik pacientams bei jų artimiesiems, bet ir mūsų darbuotojams. Pasikalbėjus su psichologu, po įtemptos dienos darbuotojų širdyje neliktų sunkumo“, - neabejoja direktorė, paklausta, kaip motyvuoja įstaigos darbuotojus.

Aplinka pasikeitė neatpažįstamai

Kalbinti pacientai dalijosi įspūdžiais, kad vos per kelerius metus Šiaulių ilgalaikio gydymo ir geriatrijos centras pasikeitė neatpažįstamai. Gražiose ir šviesiose palatose pacientams nepalyginamai maloniau gulėti, visos funkcinės slaugos lovos yra elektrinės, įrengta moderni kėlimo įranga, o kad laikas neprailgtų, kiekvienoje palatoje yra televizorius, sudarytos sąlygos skaityti, dalyvauti kartą savaitėje vykstančiose mišiose. Jaukumo suteikia ir koridoriuose, poilsio zonose, kur pacientai mėgsta pabūti, pabendrauti, įrengti akvariumai.

„Ligoninė vos per metus pasikeitė ir išgražėjo. Atidarėme Ilgalaikio gydymo skyrių trečiame aukšte, per mėnesį atidarysime dar vieną, - džiaugiasi II Ilgalaikio gydymo skyriaus vidaus ligų gydytojas, vyriausiasis ordinatorius Algimantas Čepulis. - Turime visas priemones, kurios reikalingos pažangiai ligoninei: geras priemones reabilitacijai, taikome elektros, magneto ir šviesos terapijas, fango parafino aplikacijas, masažus. Pastaruosius ypač mėgsta mūsų pacientai ir jų skiriame pakankamai daug.

Į mūsų darbą įkomponuojamas ligonių judumas: jie yra vedžiojami, sodinami. Turime vaikštynių, kurias pasiūlome pacientams, nes judėjimas yra sveikatos pagrindas. Po traumų ir kaulų lūžių juos mankštiname, masažuojame, kad pradėtų vaikščioti. Galite matyti, jog kiekviename koridoriuje pacientai, ypač patyrę insultą, iš pradžių yra mokinami kineziterapeutų vaikščioti su vaikštyne, vėliau kol gali tai daryti savarankiškai. Mūsų pacientai neperka jokių medikamentų, išskyrus kompensuojamuosius paskirtus šeimos gydytojo. Visa kita - medicininės ar slaugos priemonės - skiriame patys.“

Gydytojo A.Čepulio bendras darbo stažas yra penkiasdešimt vieneri metai. Pernai medikas buvo apdovanotas nusipelniusio gydytojo vardo ženklu. Jis yra ilgiausiai tais metais iš apdovanotųjų dirbantis medikas Lietuvoje!

Naujai paskirta direktorė I.Tamosinaitė prisipažįsta, jog prieš daugelį metų, kuomet pirmą kartą įkėlė kojų į šią įstaigą, negalvojo, kad čia ilgai užsibus. Šiaulių ilgalaikio gydymo ir geriatrijos centre ji dirba jau šešiolika metų. Pradėjo nuo socialinės darbuotojos, vėliau jai buvo patikėtos direktoriaus pavaduotojos pareigos.

„Įsivaizduokite, devyniasdešimt aštuntieji metai. Slaugos ligoninėms mūsų šalyse tik kūrėsi. Tai buvo seni pastatai, neturėjome elementarių slaugos priemonių. Buvo slogi aplinka. Bet dabar eidama į šią įstaigą matau, kad per beveik dvidešimt metų nemažai kas pasikeitė ir tebesikeičia.

Atvykę žmonės pasidžiaugia, kad pas mus yra gražu, šviesu ir jauku. Stengiamės, kad pacientams būtų patogu. Norime šiek tiek kitaip sutvarkyti poilsio zonas.

Siekiame, kad teikiamos paslaugos padėtų žmonėms pasveikti ir grįžti į visavertį gyvenimą. Turime gražų kiemą, kur vasaros laikotarpiu pacientai išeina pasivaikščioti, vieni arba lydimi artimųjų. Pacientus į kiemą išsiveda ir kineziterapeutai. Turime idėjų įrengti stiklines erdves, kad nejudantys žmonės galėtų pasigrožėti kiemu iš pastato vidaus. Dar vienas pliusas, kad turime savo maisto gamybos skyrių, kuriame ruošiame maistą, kurį pacientai ir jų artimieji giria. Visų gydymo įstaigų pacientams norisi gražios aplinkos, patogumų, bent minimalaus komforto, kad nebūtų perpildytos palatos. Tiesa, tai ne visuomet galime užtikrinti, nes ilgalaikio gydymo paslaugų poreikis - didžiulis“, - sako įstaigos vadovė.

Kompetentingi specialistai

„Lietuvoje slaugos ligoninių sistema sutvarkyta neblogai, nes kiekvienas miestas turi arba slaugos skyrių, arba atskirą įstaigą. Galbūt konkuruojame su kitais tuo, kad mūsų paslaugos yra aukštesnio lygio, suteikiame daugiau profesionalios pagalbos - ne tik slaugos, bet ir gydymo. Kineziterapeutai, masažuotojai, socialiniai darbuotojai prisideda prie mūsų įstaigos prestižo. Žmonės iš rajonų vitai nori pas mus gydytis, o ne važiuoti į kitas įstaigas“, - pasakoja direktorė I.Tamosinaitė.

Ilgalaikį gydymą ir slaugos paslaugas teikiančioje įstaigoje dirbti galėtų toli gražu ne kiekvienas...

„Labai svarbus altruizmas ir nuoširdus noras padėti sergančiajam, neišskiriant senyvo amžiaus žmonių, nes turime įvairaus amžiaus pacientų. Jauniausias yra vos trylikos metų, vyriausiam – šimtas penkeri.

Naujai atėjusiam darbuotojui stengiamės suteikti informacijos, kad mūsų centras nėra eilinė medicinos įstaiga, o bendrosios praktikos slaugytojo bei jų padėjėjo darbas nėra paprastas. Iš tikrųjų darbas - morališkai sunkus, nes nuolat matai daug pacientų, sergančių sunkiomis ir nepagydomomis ligomis. Yra buvę atvejų, kai naujai atėjęs žmogus, baigęs slaugos studijas, po darbo dienos prisipažįsta: „Ne, aš negaliu dirbti tokio darbo“. Mūsų specialistai yra kompetentingi. Jau ir šiais metais darbuotojus siuntėme pasitobulinti saugaus pacientų kėlimo kursuose. Pernai jie dalyvavo įstaigoje organizuotose paliatyviosios pagalbos kursuose. Slaugos specialistų poreikis - didžiulis, nors šiuo metu esame sukomplektavę komandą. Bet žiūrint į ateitį, norime plėsti paslaugų pasiūlą. Planuojame pradėti teikti dienos paliatyviosios pagalbos, paliatyvios pagalbos namuose paslaugas dalyvaudami kompleksinės slaugos paslaugų projekte, tai yra mūsų darbuotojai teiks slaugos paslaugas pacientų namuose“, - artimiausiais planais dalijasi įstaigos direktorė.

I.Tamosinaitė atkreipia dėmesį, jog niekas nepagalvoja apie artimąjį, kuriam reikia namo išsivežti sunkiai sergantį arba gulintį pacientą: „Insultą patyręs pacientas pas mus pabūna šimtą dvidešimt dienų ir jam reikia važiuoti namo. Tuomet artimųjų akyse matyti baimė, kaip paversti ir pakeisti sauskelnes likus vienam, kaip pamaitinti. Iš tikrųjų tokių elementarių dalykų slaugytojai ir jų padėjėjai pamoko paciento artimuosius, tačiau to nepakanka. Manau, kad visuomenės sveikatos biurai galėtų organizuoti specialius mokymus. Juk nebūtina tokius pacientus patikėti gydymo arba socialinėms įstaigoms. Jie galėtų būti namuose, jeigu namiškiai žinotų, kaip teisingai juos prižiūrėti. Žinoma, artimieji samdo privačius darbuotojus, kurie namuose prižiūri jų ligonį, bet dažniausiai jie būna savamoksliai, nėra baigę specialių mokymų. Pasitaiko, kad sergančiojo jie nemoka nei teisingai pakelti, nei paversti. Mes turime modernius keltuvus, perkėlimo lentas, slidžias paklodes saugiam perkėlimui. Iš ES projekto lėšų įsigijome stacionarias ir mobilias modernias kėlimo sistemas, nemažai kitos reikiamos įrangos. Planuojame nusipirkti basonų plovimo ir dezinfekavimo įrangą. Tai palengvintų slaugytojų padėjėjų darbą, užtikrintų higieną ir pacientų saugumą.“ ■

KOMENTARAS:

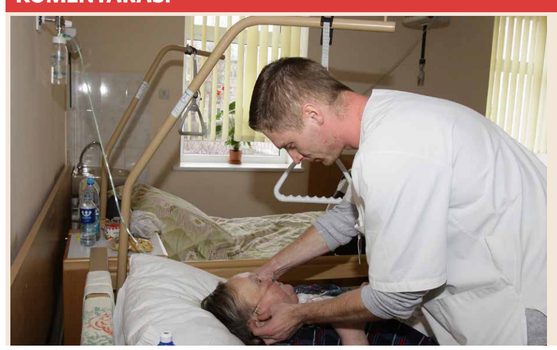

Vyresnysis slaugytojas **Gintaras Buividas**:

- Į darbą einu kaip į šventę. Pabaigęs mokslus pradėjau nuo slaugytojo padėjėjo, paskui gavęs licenciją dirbau bendrosios praktikos slaugytoju. Po truputį tobulinausi ir tapau vyresniuoju slaugytoju. Šiuo metu, mano vadovaujamame skyriuje, yra keturiolika slaugytojų, apie septyniolika jų padėjėjų.

Kasdieniame darbe pasitaiko visokių situacijų. Stengiame jas įveikti kartu su komanda, nes šis darbas yra ne individualus, o komandinis.

Kai pradėjau studijuoti, į vaikinus buvo žiūrima šiek tiek skeptiškai. Bet vyriškai lyčiai uždėsiu pliusą, nes jie šalčiau reaguoja į esamas situacijas, neparodo tokių stiprių emocijų.

Kai tik pradėjau dirbti kaip slaugytojo padėjėjas (atrodo, aš pirmas ir atėjau į šią įstaigą iš vaikinų), namiškiai skeptiškai žiūrėjo ir stebėdavosi: kaip čia dabar eisi sauskelnes keisti. Artimiesiems aiškindavau, kad čia nėra vyrų, nėra moterų, yra pacientai ir aptarnaujantis personalas. Namiškiai prie to priprato, ypač dabar, kai įstaigoje atsirado daugiau bendrosios praktikos slaugytojų vyrų. Pacientai iš pradžių irgi žiūrėjo įtariai. Klausinėdavo, ar aš praktikuosiuos, kokia mano profesija. Paaiškinus, kad dirbsiu bendrosios praktikos slaugytoju, pasižiūrėdavo šiek tiek keistai, bet laikui einant apsiprato. ■

KOMENTARAS:

ordinatorius **Virgilijus Šimanskis**:

- Pas mus pacientas atvažiuoja sirgdamas „puokšte“ įvairių ligų, pradedant lėtinėmis išeminėmis galvos smegenų ligomis, širdies veiklos, kvėpavimo sistemos nepakankamumais, angiopatijomis, nefropatijomis. Ne veltui administracija įrengė deguonies generatorių, kuris tiekiamas centralizuotai.

Džiaugiamės, kad pareigas pradėjo eiti nauja direktorė. Mes ja tikrai patenkinti. Visų mylimas žmogus vadovaujančiame poste - nieko nėra geriau. ■

Šiaulių ilgalaikio gydymo ir geriatrijos centro II Ilgalaikio gydymo skyriaus gydytojas pulmonologas,